

Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** Φεντερασιόν
- β.** Πεδινοί
- γ.** Εθνικό Κόμμα (Κ. Μαυρομιχάλη).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Στον ελληνικό χώρο το πρόβλημα της έγχειας ιδιοκτησίας γνώρισε τις εντάσεις που παρατηρήθηκαν και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη.
- β.** Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος Α΄ το 1915 προκάλεσε δύο φορές την παραίτηση της κυβέρνησης Βενιζέλου.
- γ.** Η αστική στέγαση των προσφύγων που κατέφυγαν στην Ελλάδα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922) συνάντησε περισσότερα εμπόδια από την αγροτική.
- δ.** Ο παλαίμαχος κρητικός πολιτικός Ι. Σφακιανάκης κάλεσε τον λαό σε καθολική συμπάρασταση προς τους επαναστάτες του Θερίσου (21 Μαρτίου 1905).
- ε.** Η πολιτική των νεοτουρκικών κυβερνήσεων έναντι των Ελλήνων βρισκόταν σε πλήρη συμφωνία με τις εξαγγελίες του προέδρου των ΗΠΑ Ουίλσον.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιες ήταν οι πολιτικές εξελίξεις στο Κρητικό Ζήτημα μετά τη συμφωνία στις Μουρνιές (2 Νοεμβρίου 1905) και έως την ανάληψη της Ύπατης Αρμοστείας της Κρήτης από τον Αλέξανδρο Ζαΐμη;

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Ποια πλεονεκτήματα, που επέτρεπαν μια θετική οικονομική πορεία, εξασφάλισε η Ελλάδα στη διάρκεια του Μεσοπολέμου (1919-1939);

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο του Συντάγματος του 1844 σχετικά με:

- α) τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών (μονάδες 4)
- β) το δικαίωμα της ψηφοφορίας και την εκλογική διαδικασία (μονάδες 9)
- γ) την κατανομή των εξουσιών (μονάδες 12).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ὁ Ἐκλογικὸς Νόμος καθιέρωνε τὴν ἐκλογή τῶν βουλευτῶν μὲ πλειοψηφικὸ σύστημα δύο γύρων, ποὺ θὰ διεξαγόταν μὲ ἄμεση, σχεδὸν καθολικὴ, καὶ μυστικὴ ψηφοφορία. Δικαίωμα ψήφου δινόταν στοὺς πολίτες (ἄρρενες) ἡλικίας 25 ἐτῶν συμπληρωμένων, «ἔχοντας προσέτι ἰδιοκτησίαν τινὰ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἔχουσι τὴν πολιτικὴν διαμονὴν των, ἢ ἐξασκοῦντας ἐν αὐτῇ ὅποιονδήποτε ἐπάγγελμα, ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα». Ἐξαιροῦνταν «α) Οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐπὶ κακουργήματι, β) Οἱ προσκαίρως ἢ διὰ παντὸς στερηθέντες κατὰ συνέπειαν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ψηφοφορεῖν, γ) Οἱ στερούμενοι τῆς ἐλευθέρως διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των».

Ν. Διαμαντοῦρος, *Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, τ. ΙΓ' : Νεώτερος Ἑλληνισμὸς ἀπὸ 1833 ὡς 1881, Αθήνα: Εκδοτικὴ Αθηνῶν, 2000, σ.112.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Βασιλιάς δεν ήταν μόνον ο ανώτατος άρχοντας, ο αρχηγός του κράτους αλλά και το ανώτατο και κυρίαρχο όργανο του

κράτους, αποδεχόταν δηλαδή μόνον εκείνους τους περιορισμούς της εξουσίας του, που είχαν διατυπωθεί ρητώς στο Σύνταγμα.

Η μοναρχική πηγή της εξουσίας προέκυπτε και από το ίδιο το συνταγματικό κείμενο, που αναγνώριζε το πρόσωπο του Βασιλιά ως ιερό και απαραβίαστο αλλά και από την πρόβλεψη ότι η δικαιοσύνη πηγάζει από το Βασιλιά και απονέμεται εν ονόματί του. Η μοναρχία ήταν όμως περιορισμένη μέσα στα όρια που έθετε η ίδια με το παραχωρημένο Σύνταγμα. Το Σύνταγμα του 1844 εισήγαγε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. [...] Η νομοθετική πρωτοβουλία και το δικαίωμα της κυρώσεως των νόμων ανήκε στο Βασιλιά. Με το διορισμό των μελών της Γερουσίας και της διάλυσης, χωρίς περιορισμό, της Βουλής, ο Βασιλιάς συγκέντρωνε εκτεταμένες αρμοδιότητες. Η. Μαυρομούστακου, Πολιτικοί Θεσμοί και Διοικητική Οργάνωση, στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, 4^{ος} τόμος: *Το Ελληνικό Κράτος, 1833-1871, Η Εθνική Εστία και ο Ελληνισμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003, σ.43.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Περί συντάξεως της Πολιτείας

Άρθρον 15. Η νομοθετική εξουσία ενεργείται συνάμα υπό του Βασιλέως, της Βουλής και της Γερουσίας.

Άρθρον 20. Η εκτελεστική εξουσία ανήκει εις τον Βασιλέα, ενεργείται δε διά των παρ' αυτού διοριζομένων υπευθύνων Υπουργών.

Άρθρον 21. Η δικαστική εξουσία ενεργείται διά των δικαστηρίων, αι δε δικαστικάί αποφάσεις εκτελούνται εν ονόματι του Βασιλέως.

Περί της Βουλής

Άρθρον 59. Η Βουλή σύγκειται εκ Βουλευτών, εκλεγομένων των εχόντων δικαίωμα προς τούτο πολιτών, κατά τον περί εκλογής Νόμον.

Α. Σβώλος, *Τα Ελληνικά Συντάγματα*, σσ. 153, 155, 161 (Στο: *Αξιολόγηση των μαθητών στο μάθημα: «Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας»*, τεύχ. 1^ο, Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ.–Κ.Ε.Ε., 1999, σ. 197).

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο και τον πίνακα που σας δίνονται παρακάτω, να εξηγήσετε για ποιους λόγους η ΕΑΠ, κατά την αποκατάσταση των προσφύγων, έδωσε το βάρος στη γεωργία και ροτεραιότητα στην εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

[...] Σε καμία χώρα δεν μπορούσε να αποκλειστεί η πιθανότητα εσωτερικών ταραχών. Οι πρόσφυγες διεκδικούσαν όλο και περισσότερα, ιδιαίτερα εκείνοι που ζούσαν στις πόλεις και ήταν σε θέση να κάνουν την οργή τους αισθητή διαδηλώνοντας στους δρόμους. Η όλη προσπάθεια εγκατάστασης των προσφύγων στην Ελλάδα έχει πολλές φορές κατηγορηθεί για «προκατάληψη υπέρ των αγροτών» και για το γεγονός ότι σε μία επταετία εντατικής λειτουργίας [της ΕΑΠ] διατέθηκαν μόνο δύο εκατομμύρια στερλίνες για τα στεγαστικά προγράμματα των πόλεων, ενώ για τα προγράμματα της υπαίθρου διατέθηκαν 10,5 εκατομμύρια.

Είναι αλήθεια ότι υπήρχαν κοινωνικοί, πολιτικοί και στρατηγικοί λόγοι για την εγκατάσταση των προσφύγων κυρίως στα εδάφη της βόρειας Ελλάδας. Οι πόλεις και οι κωμοπόλεις ήταν ήδη υπερπλήρεις, ανθυγιεινές και κινδύνευαν να μετατραπούν σε εστίες πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής. Δεν υπήρχε απλός τρόπος να βρεθεί εργασία για τους πρόσφυγες των αστικών κέντρων χωρίς να δημιουργηθεί δυσφορία στον υπάρχοντα πληθυσμό. Οι αγροτικές περιοχές στο βορρά, αντίθετα, ήταν σχετικά έρημες ακόμα και πριν την έξοδο των μουσουλμάνων. Μετά την έξοδο, η κυβέρνηση συνειδητοποίησε τη στρατηγική ανάγκη να εποίκισει το συντομότερο αυτά τα εδάφη με αγρότες που [...] αποτελούσαν πολύτιμο προμαχώνα στις τυχόν βλέψεις των Σλάβων για την βόρεια Ελλάδα. Όσο πιο γρήγορα πήγαιναν να εγκατασταθούν στα εδάφη της ελληνικής Μακεδονίας τόσο το καλύτερο.

Br. Clark, *Δυο φορές ξένος: Οι μαζικές απελάσεις που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη Ελλάδα και Τουρκία*, μετ. Β. Ποταμιάνου, Αθήνα: Ποταμός, 2007, σ. 243

ΠΙΝΑΚΑΣ

Κατανομή των προσφύγων κατά γεωγραφικό διαμέρισμα
(1928)

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μακεδονία	638253	52,2%
Στερεά Ελλάδα	306193	25,1%
Δυτ. Θράκη	107607	8,8%
Νησιά Ανατ. Αιγαίου	56613	4,6%
Θεσσαλία	34659	2,8%
Κρήτη	33900	2,8%
Πελοπόννησος	28362	2,3%
Ήπειρος	8179	0,7%
Κυκλάδες	4782	0,4%
Ιόνια Νησιά	3301	0,3%
ΣΥΝΟΛΟ	1221849	100%

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ 2012

ΘΕΜΑ Α.1.

α. Φεντερασιόν: πολυεθνική εργατική οργάνωση της Θεσσαλονίκης με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την εβραϊκή κοινότητα της πόλης. Μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο διάδοσης της σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας σε όλη τη χώρα.

β. ΠΕΔΙΝΟΙ: Πολιτική παράταξη που συγκροτήθηκε μέσα στην εθνοσυνέλευση του 1862-1864. Είχαν ως ηγέτη τον Δημήτριο Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμει τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό επιχείρησε τη δημιουργία σώματος «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σ' εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο δημόσιο, και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας, σε άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές.

γ. ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑ: Αδιάλλακτο αντιβενιζελικό κόμμα με ηγέτη τον Κ. Μαυρομιχάλη. Δεν διέφερε από το ραλλικό (καλό θα ήταν οι μαθητές να αναφερθούν και στα στοιχεία του ραλλικού κόμματος). Οι εκπρόσωποι του προσπαθούσαν να εκμεταλλευτούν τη συμμετοχή του αρχηγού τους στα πολιτικά πράγματα μετά το κίνημα του 1909. Υποστήριζαν την «Ανόρθωση», που κατά την εκτίμηση τους δεν μπόρεσαν να υλοποιήσουν οι Βενιζελικοί.

ΘΕΜΑ Α.2.

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1.

Σχολικό βιβλίο σ. 215-216: «Το κίνημα του Θερίσου ... οριστικής του επίλυσης».

ΘΕΜΑ Β.2.

Σχολικό βιβλίο σ. 52: κεφ.6. Η ελληνική οικονομία κατά την περίοδο του μεσοπολέμου.

ΘΕΜΑ Γ1.

α) Από το σχολικό βιβλίο οι μαθητές καλούνται να αναφερθούν μόνο σε στοιχεία του βιβλίου από τις σσ. 70-71: «Η δυναμική παρουσία ... κομματικών σχηματισμών».

β) Από το σχολικό βιβλίο οι μαθητές καλούνται να αναφερθούν στα στοιχεία της σ. 72: «Με άλλες διατάξεις ... διαφορετικών Συνδυασμών».

Πιο συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με διατάξεις του Συντάγματος του 1844 κατοχυρωνόταν, με ελάχιστους περιορισμούς, το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες, ρύθμιση που αποτελούσε παγκόσμια πρωτοπορία. Το 1^ο παράθεμα επιβεβαιώνει και εμπλουτίζει

τις συγκεκριμένες πληροφορίες. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι η ψηφοφορία ήταν σχεδόν καθολική, καθώς το εκλογικό δικαίωμα δινόταν στους άνδρες που είχαν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους και είτε είχαν ιδιοκτησία στην επαρχία όπου διέμεναν και ασκούσαν τα πολιτικά τους δικαιώματα είτε εξασκούσαν κάποιο επάγγελμα ή οποιαδήποτε άλλη ασχολία στα πλαίσια αυτής. Εξαιρούνταν όσοι κατηγορούνταν για κάποιο κακούργημα, όσοι είχαν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα ύστερα από σχετική δικαστική απόφαση και όσοι δεν είχαν το δικαίωμα να διαχειριστούν ελεύθερα την περιουσία τους. Όσον αφορά το 3^ο παράθεμα γίνεται λόγος για την εκλογή των βουλευτών από τους πολίτες που είχαν δικαίωμα ψήφου σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο.

Επίσης, όπως γνωρίζουμε, οριζόταν η εκλογική διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι εκλογείς μπορούσαν να δώσουν θετική ψήφο σε όσους ήθελαν, συμπληρώνοντας ψηφοδέλτια, ακόμα και διαφορετικών Συνδυασμών. Επιπρόσθετα το 1^ο παράθεμα επισημαίνει ότι ο εκλογικός νόμος όριζε πως οι βουλευτές θα εκλέγονταν με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων και με άμεση και μυστική ψηφοφορία.

γ) Από το σχολικό βιβλίο οι μαθητές καλούνται να αναφερθούν στα στοιχεία των σ. 71 - 72: «Στο σύνταγμα καθορίστηκαν ... αρμόδιου υπουργού» και «προβλεπόταν η ύπαρξη ... αξίωμά τους ισόβια».

Πιο συγκεκριμένα:

Στο σύνταγμα καθορίστηκαν και οι βασιλικές εξουσίες. Μεταξύ των σπουδαιότερων ήταν η συμμετοχή του βασιλιά στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας. Επίσης προβλεπόταν η ύπαρξη Βουλής και Γερουσίας. Οι γερουσιαστές θα διορίζονταν από το βασιλιά και θα διατηρούσαν το αξίωμά τους ισόβια. Όσον αφορά τη νομοθετική εξουσία το άρθρο 15 του συντάγματος του 1844, όπως παρατίθεται στο 3^ο παράθεμα, αναφέρει ότι ασκείται ταυτόχρονα από το βασιλιά, τη Βουλή και τη Γερουσία και, σύμφωνα με το άρθρο 59, η Βουλή αποτελείται από Βουλευτές που εκλέγονται από τους πολίτες. Επίσης στο 2^ο παράθεμα γίνεται λόγος για τις διευρυμένες αρμοδιότητες του Βασιλιά, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία για την σύνταξη και την κύρωση των νόμων.

Είναι γνωστό ότι ο βασιλιάς είχε την αρχηγία του κράτους και του στρατού. Όμως, καμιά πράξη του δεν είχε ισχύ χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου υπουργού. Για την εκτελεστική εξουσία κάνει λόγο το άρθρο 20 του συντάγματος του 1844, όπως παρατίθεται στο 3^ο παράθεμα, επισημαίνοντας ότι ανήκει στο βασιλιά και ασκείται από τους υπουργούς που έχει διορίσει ο ίδιος. Επίσης στη 2^η πηγή επισημαίνεται ότι ο βασιλιάς ήταν όχι μόνο ο ήταν ο ανώτατος άρχοντας και ο αρχηγός του κράτους, αλλά ο κυρίαρχος παράγοντας του κράτους, καθώς δεχόταν μόνο τους περιορισμούς που είχαν οριστεί ρητά στο Σύνταγμα και ήταν ελάχιστοι.

Το 3^ο κείμενο αναφέρεται επιπλέον και στην δικαστική εξουσία, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 21 του συντάγματος, ασκείται από τα δικαστήρια, τα οποία βγάζουν τις αποφάσεις τους στο όνομα του βασιλιά. Ανάλογα στοιχεία δίνονται και στην 2^η ιστορική πηγή, όπου αναφέρεται ότι η δικαστική εξουσία πηγάζει από το βασιλιά.

Αντιλαμβανόμαστε, λοιπόν, ότι το Σύνταγμα του 1844 καθιέρωσε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, αλλά ο βασιλιάς εξακολουθούσε να θεωρείται πρόσωπο ιερό και απαραβίαστο, κάτι που τον αναγνώριζε ως μονάρχη.

ΘΕΜΑ Δ1

Η ελληνική κυβέρνηση, μπροστά στο τεράστιο έργο της περίθαλψης και της αποκατάστασης των προσφύγων που έπρεπε να αναλάβει, ζήτησε τη βοήθεια της

Κοινωνίας των Εθνών (ΚΤΕ). Με πρωτοβουλία της ΚΤΕ, το Σεπτέμβριο του 1923 ιδρύθηκε ένας αυτόνομος οργανισμός με πλήρη νομική υπόσταση, η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ), με έδρα την Αθήνα. Βασική αποστολή της ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση.

Η ΕΑΠ διέκρινε την αποκατάσταση των προσφύγων σε αγροτική (παροχή στέγης και κλήρου στην ύπαιθρο) και αστική (παροχή στέγης στις πόλεις). Μολονότι οι περισσότεροι πρόσφυγες ασκούσαν στην πατρίδα τους «αστικά» επαγγέλματα (σχετικά με το εμπόριο, τη βιοτεχνία-βιομηχανία κτλ.), δόθηκε το βάρος στη γεωργία. Στο παράθεμα αναφέρεται ότι γενικότερα είχαν διατυπωθεί κατηγορίες για ιδιαίτερη μέριμνα υπέρ των αγροτών.

Γνωρίζουμε, λοιπόν, πως δόθηκε βάρος στη γεωργία, γιατί υπήρχαν τα μουσουλμανικά κτήματα (κυρίως στη Μακεδονία, αλλά και στην Κρήτη, τη Λέσβο, τη Λήμνο και αλλού). Γι' αυτό, όπως αναφέρεται στον παρατιθέμενο πίνακα, το 1928, τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου αριθμούν τελικά 56.613 πρόσφυγες (ποσοστό 4,6%) και η Κρήτη 33.900 πρόσφυγες (ποσοστό 2,8%).

Επιπλέον, όπως είναι γνωστό, η αγροτική αποκατάσταση ήταν ταχύτερη και απαιτούσε μικρότερες δαπάνες. Βέβαια, σύμφωνα με το παράθεμα, τα ποσά που δόθηκαν για την αγροτική αποκατάσταση ήταν τελικά περισσότερα από αυτά για την αστική. Συγκεκριμένα η ΕΑΠ είχε διαθέσει μόνο δύο εκατομμύρια στερλίνες για αποκατάσταση των προσφύγων στις πόλεις, ενώ για την αγροτική αποκατάσταση είχαν διατεθεί 10,5 εκατομμύρια.

Εξάλλου η ελληνική οικονομία βασιζόταν ανέκαθεν στη γεωργική παραγωγή. Δεν είναι λοιπόν τυχαίο πως το γεωγραφικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας, σύμφωνα με τον πίνακα, είχε ένα σχετικά υψηλό ποσοστό προσφύγων, καθώς επρόκειτο για μια καθαυτό αγροτική περιοχή.

Παράλληλα, υπήρχε η πολιτική σκοπιμότητα της αποφυγής κοινωνικών αναταραχών με τη δημιουργία γεωργών μικροϊδιοκτητών αντί εργατικού προλεταριάτου. Μάλιστα, σύμφωνα με το παράθεμα στις πόλεις και τις κωμοπόλεις υπήρχε ήδη μεγάλος αριθμός κατοίκων, με ανθυγιεινές συνθήκες διαβίωσης, που μπορούσαν να μετατραπούν σε εστίες αναταραχών (πολιτικών και κοινωνικών). Άλλωστε όποιος τρόπος και επιλεγόταν για την αστική αποκατάσταση, προκάλούσε εύκολα ένταση στο γηγενή πληθυσμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δόθηκε προτεραιότητα στην εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη καθώς, όπως αναφέρεται και στο παράθεμα, υπήρχαν ποικίλοι λόγοι (κοινωνικοί, πολιτικοί, στρατηγικοί) για την επιλογή των εδαφών της βόρειας Ελλάδας.

Κρίθηκε λοιπόν σωστό να χρησιμοποιηθούν τα μουσουλμανικά κτήματα και τα κτήματα των Βουλγάρων μεταναστών (σύμφωνα με τη συνθήκη του Νεϊγύ). Αυτό θα καθιστούσε τους πρόσφυγες αυτάρκεις σε σύντομο χρονικό διάστημα και θα συντελούσε στην αύξηση της αγροτικής παραγωγής. Γι' αυτό, όπως διαπιστώνεται και από τον παρατιθέμενο πίνακα για την κατανομή των προσφύγων το 1928, ο μεγαλύτερος αριθμός των προσφύγων (638.253, ποσοστό 52,2%) εγκαταστάθηκε στη Μακεδονία ενώ στη Δυτική Θράκη ο αριθμός των προσφύγων έφτασε τους 107.607 (ποσοστό 8,8%).

Με την εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη θα καλυπτόταν, ταυτόχρονα, το δημογραφικό κενό που είχε δημιουργηθεί με την αναχώρηση των Μουσουλμάνων και των Βουλγάρων και τις απώλειες που προκάλεσαν οι συνεχείς πόλεμοι (1912-1922) ενώ θα εποικίζονταν και παραμεθόριες περιοχές. Όπως επιβεβαιώνει και το παράθεμα οι αγροτικές περιοχές είχαν ερημώσει

άλλωστε πριν την αποχώρηση των μουσουλμάνων. Έτσι με τον εποικισμό των συγκεκριμένων εδαφών η κυβέρνηση πίστευε ότι θα εμπόδιζε τους Σλάβους που είχαν βλέψεις για τη βόρεια Ελλάδα.